N. pr. *a*) eines Sohnes des Parǵanja. — *b*) verschiedener Ṛshi.

हिरण्यलोमन् m. N. pr. eines Ṛshi im 5ten Manvantara.

हिरण्यव * m. *das einem Gotte (einem Tempel) gehörige Gut.* Vgl. Gaṇar. 426. अ° (Nachtr. 7) und सुहिरण्यव.

हिरण्यवक्षस् Adj. *goldbrüstig, Gold in sich bergend* (die Erde).

हिरण्यवत् 1) Adj. *a) Gold besitzend. — b) aus Gold bestehend. — c) von Gold begleitet, damit verbunden* u. s. w. — 2) f. हिरण्यवती *a)* Name der Stadt Uǵǵajinî im dritten Zeitalter. — *b)* N. pr. α) eines Flusses. — β) verschiedener Frauen. — 3) n. *Besitz an Gold.*

हिरण्यवन्धुर Adj. *einen goldenen Sitz* oder dgl. *habend.*

हिरण्यवर्ण 1) Adj. (f. आ) *a) goldfarben, goldähnlich. — b) das Wort* हिरण्यवर्ण *enthaltend.* f. आ *ein solcher Spruch* (TS. 5,6,1,1) Baudh. 2,7,2. — 2) *f. हिरण्यवर्णा *Fluss.*

हिरण्यवर्णीय Adj. *mit* हिरण्यवर्ण *beginnend.*

हिरण्यवर्तनि Adj. *eine goldene Bahn habend, goldspurig.*

हिरण्यवर्मन् m. N. pr. eines Fürsten.

हिरण्यवर्ष m. N. pr. eines Mannes.

हिरण्यवाशी Adj. *ein goldenes Messer* (oder *Beil*) *führend.*

हिरण्यवाशीमत्तम Adj. dass. Nur Superl. °मत्तम ṚV.

हिरण्यवाह् m. Bein. des Flusses Çoṇa Harshaḱ. 45,1. Vgl. °बाहु.

हिरण्यविद् Adj. *Gold verschaffend* oder — *besitzend.*

हिरण्यविमित n. *ein goldener Palast* 30,23.

हिरण्यवी Adj. *mit Gold bedeckt.*

हिरण्यवीर्य Adj. *dessen Same Gold ist* (Feuer).

हिरण्यवृषभ m. *ein kleiner Stier von Gold.* °दान n. und °दानप्रयोग m. Burnell, T.

हिरण्यशकल m. *ein Stückchen Gold.*

हिरण्यशल्क m. v.l. für हिरण्यशल्क TS. 5,2,9,3.

हिरण्यशम्य Adj. *mit goldenen Zapfen versehen.*

हिरण्यशरीर Adj. *einen goldenen Leib habend.*

हिरण्यशल्क m. *ein Schnitzel Gold.*

हिरण्यशिप्र Adj. *einen goldenen Helm* (oder *Visir*) *habend.*

हिरण्यशीर्षन् Adj. (f. °शीर्ष्णी) *goldköpfig.*

हिरण्यशृङ्ग 1) Adj. *goldhörnig.* — 2) m. N. pr. eines Berges.

हिरण्यश्मश्रु Adj. *goldbärtig* Kâṇḍ. Up. 1,6,6.

हिरण्यष्ठीव m. N. pr. eines Berges.

हिरण्यष्ठीविन् Adj. *Gold speiend* (Vogel) MBh. 2,62,13.

हिरण्यसंकाश Adj. *wie Gold erscheinend, goldig* Çat. Br. 6,1,3,5.

हिरण्यसंदृश् Adj. dass.

हिरण्यसरस् n. N. pr. eines Tîrtha.

हिरण्यस्तुति f. *eine best. Hymne.*

हिरण्यस्तूप m. N. pr. eines Mannes.

हिरण्यस्थाल n. *eine goldene Schale* Lâṭj. 8,11,24.

1. हिरण्यस्रज् f. *Goldkranz, -reif, -kette* und dgl.

2. हिरण्यस्रज् Adj. *mit einem Goldkranz —, mit einer Goldkette* u. s. w. *versehen* Vaitân.

हिरण्यहस्त 1) Adj. *goldhändig.* — 2) m. N. pr. eines Mannes.

हिरण्यकेमन् n. *Gold.*

हिरण्याक्ष 1) Adj. *goldäugig.* — 2) m. N. pr. *a)* eines von Vishṇu in seiner Erscheinung als Eber erschlagenen Daitja. — *b)* eines Ṛshi und verschiedener anderer Männer. Pl. *ihr Geschlecht.* — *c)* einer Oertlichkeit.

हिरण्याक्षरिपु und हिरण्याक्षहर m. Bein. Vishṇu's.

हिरण्याङ्ग m. N. pr. eines Ṛshi. Pl. *sein Geschlecht.*

हिरण्याब्ज n. *eine goldene Lotusblüthe.*

हिरण्याभीशु Adj. *mit goldenen Zügeln* oder *Riemen versehen.*

हिरण्याश्व m. *ein Pferdchen aus Gold.* °दान n. Burnell, T.

हिरण्याश्वरथ m. *ein Pferdchen und Wägelchen aus Gold.*

*हिरण्यिन् 1) Adj. *goldreich.* — 2) f. °नी *Goldgrube, eine goldreiche Gegend.*

हिरण्येशय Adj. *in Gold ruhend.*

हिरण्येष्टका f. *ein Backstein aus Gold* Âpast. Çr. 17,4. 7. 9.

हिरण्वत् N. pr. 1) m. eines Sohnes des Âgnidhra. — 2) f. °वती verschiedener Flüsse.

हिरण्य n. ein zur Erklärung von हिरण्य erfundenes Wort Çat. Br. 7,4,1,16.

हिराधर m. N. pr. eines Mannes.

हिरि Adj. = हरि in den folgenden Wörtern.

हिरिशिप्र Adj. *gelb —, goldwangig; einen goldenen Helm* (oder *Visir*) *tragend.*

हिरिश्मश्रु Adj. *goldbärtig.*

हिरीमत् Adj. etwa *die Falben habend.*

हिरीमश Adj. nach Sâj. *blondbärtig.*

हिरु m. N. pr. eines Mannes Divjâvad. 545,5. 556,8. 570,26.

हिरुक् 1) Adv. *weg, fort, aus dem Gesicht von* (Abl.). हिरुक्कर्मणा मोक्षः so v. a. *die Erlösung tritt ein, sobald die Werke aufhören.* — 2) *besonders, apart* Çaṃk. zu Bâdar. 1,4,1 (339,5).

*हिरुक (°म्) am Ende eines adv. Comp. (!).

*हिल्, हिलति (भावकरणे, क्षावकरणे).

*हिल N. pr. eines Berges und einer Stadt.

*हिलमोचि, *°मोचिका und *°मोची f. *Enhydra Hingcha.*

हिल्ल m. 1) *ein best. Wasservogel. — 2) N. pr. eines Mannes.

हिल्लाज m. N. pr. eines Astronomen. °ताज्ञक n. und °दीपिका f. Titel.

*हिल्लोलय्, °यति *sich schaukeln.*

हिवुक = हिबुक.

*हिष्क्, हिष्कयते = किष्क्.

हिष्का f. fehlerhaft für हिक्का.

ही Interj. *des Staunens, Entsetzens, Scherzes, Lachens* und *Behagens* Spr. 868 (wo ही न zu lesen ist; vgl. Gaṇar. S. 7, Z. 10). Çiç. 11,64 (ही st. हि zu lesen, wie schon das Metrum zeigt; vgl. auch Gaṇar. S. 7, Z. 10). Bâlar. 202,4. Hem. Par. 1,350. 409. Ǵâtakam. 31,44. Auch wiederholt Chr. 300,7 (im Prâkrit).

हीक m. N. pr. eines Piçâka. Ein zur Erklärung von बाहीक erfundenes Wort.

हीड्, हीडति, °ते 1) Act. *ärgern, kränken.* Nur निहीड, निहीळ und अहिडत् (mit Kürze!) Gop. Br. 1,2,21. — 2) Med. *ärgerlich —, gram —, erzürnt sein.* Nur निहीडे, निहीळे, निहीडिरे. निहीळान, हीडित und हीळित *aufgebracht.* Vgl. केड् und केल्. — Caus. (nur अनीहिडत्) *ausrupfen.* — Mit नि Med. AV. (Hdschrr.) 20,127,2.

हीड, हीळ m. *Zupfer,* so v. a. *Mahner.*

हीन 1) Adj. s. u. 2. हा. — 2) *f. हीना *das Weibchen einer Maus.* Richtig दीना. — 3) n. *Mangel, das Fehlen.* वेलाहीने so v. a. *zu ungelegener Zeit.*

°हीनक Adj. *ermangelnd.*

हीनकर्मन् Adj. *niedrigen Beschäftigungen obliegend* oder *die* (vorgeschriebenen) *Handlungen unterlassend* Gaut. 18,25. M. 11,16.

हीनकुष्ठ n. wohl = क्षुद्रकुष्ठ *kleiner Aussatz.*

हीनक्रम m. *abnehmende Folge* (eines Verfahrens).

हीनज Adj. *von einem Niedrigen erzeugt;* m. *ein Mann niedrigen Standes.*

हीनतस् Adv. 1) = हीनात्, हीनेन *von einem Niedrigen.* — 2) *von geringerem Werth* Vasishṭha 2,37. — Auch fehlerhaft für हीनितस्.

हीनता f. 1) *das Fehlen, Nichtdasein* Varâh. Jo-